

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 57/2017(2)(Ε)

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΘΩΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑΟΝΕ»**

Ημερομηνία Απόφασης: 14 Νοεμβρίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Ξενοφώντος Χαραλάμπους,
Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποϊζη και Αγγελικής
Λαζάρου, Μελών.

Η κ. Μαρία Κούσιου Μέλος, η οποία ειδόποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, δεν παρευρέθηκε
για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την
από μέρους του οργανισμού πιθανή παράβαση του Κανονισμού 22(1) των περί¹
Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

22.-1) «Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες κανονισμούς, δίνονται προειδοποίησεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή ειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά.

- (β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·
- (γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:
- (ι) (Κ) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·
- (ιι) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·
- (ιιι) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·
- (ιιιι) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·
- (ν) (Α) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.»

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **26.10.2017** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τη διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιεσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση, που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης,

τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριασμού της κύρωσης.

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψη του οργανισμού εκτίθεται στο πιο κάτω υποστοιχείο:

1. Στις **25.4.2017**, μεταξύ των ωρών **16:20 – 18:20**, μεταδόθηκε η κινηματογραφική ταινία “**Dumb & Dumber**”, η οποία έφερε τη σήμανση (**K**) κατά τη διάρκεια της οποίας προβλήθηκαν σκηνές, το περιεχόμενο των οποίων είναι μη κατάλληλο για γενική παρακολούθηση. Πριν την έναρξη του εν λόγω επεισοδίου, ο οργανισμός έδωσε την οπτική ένδειξη «**K**». Ωστόσο η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο της ταινίας, κατά παράβαση του κανονισμού **22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα κατά την διάρκεια της εν λόγω ταινίας, μεταδόθηκαν οι εξής σκηνές:

- Ένας εκ των δύο πρωταγωνιστών, ενώ βρίσκεται με τη σύντροφο του σε εστιατόριο, καυγαδίζει με διάφορους άνδρες χρησιμοποιώντας λαβές πολεμικών τεχνών, σπάει το χέρι ενός άνδρα, κλωτσά στο πρόσωπο έναν δεύτερο, ενώ χτυπά επανειλημμένα και δαγκώνει τα γεννητικά όργανα κάποιου τρίτου. Κατά τη διάρκεια της συμπλοκής και ο ίδιος ο πρωταγωνιστής δέχεται αρκετές γροθιές και κλωτσιές στο πρόσωπο και στο σώμα. Στο τέλος της σκηνής, με μια απότομη κίνηση ξεριζώνει με τα ίδια του τα χέρια την καρδιά του αντιπάλου του, την κρατά στο χέρι του για μερικά δευτερόλεπτα και ενώ αυτή συνεχίζει να χτυπά, τη βάζει σε χάρτινη σακούλα και τη δίνει στον αντίπαλο του, ο οποίος και χάνει τις αισθήσεις του.
- Ο ένας εκ των δύο πρωταγωνιστών βρίσκεται σε κέντρο περιποίησης όπου ενώ ο κουρέας τον ξυρίζει με ξυράφι, φαίνεται να τον κόβει στο σημείο της

καρωτίδας και αμέσως αρχίζει να αιμοραγεί, με το αίμα να τρέχει λερώνοντας τον λαιμό, τα χέρια και τα ρούχα του πρωταγωνιστή. Στη συνέχεια και ενώ ο κουρέας λιποθυμά από τον φόβο του, ο πρωταγωνιστής γελώντας δείχνει το χέρι του στο οποίο κρυβόταν σακουλάκι με κέτσαπ, υποδηλώνοντας ότι η όλη σκηνή ήταν φάρσα.

Ο οργανισμός, με επιστολή των δικηγόρων του Α. & Α.Κ. Αιμιλινίδης, Κ.Κατσαρός & Συνεργάτες ΔΕΠΕ, ημερομ. **2.11.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α)**, υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού, όπως έχουν εκφρασθεί από τον Δικηγόρο του και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι:

Στις **25.4.2017**, μεταξύ των ωρών **16:20 – 18:20**, μεταδόθηκε η κινηματογραφική ταινία **“Dumb & Dumber”**, η οποία έφερε τη σήμανση **(K)** κατά τη διάρκεια της οποίας προβλήθηκαν σκηνές, το περιεχόμενο των οποίων είναι μη κατάλληλο για γενική παρακολούθηση. Πριν την έναρξη του εν λόγω επεισοδίου, ο οργανισμός έδωσε την οπτική ένδειξη **«K»**. Ωστόσο η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο της ταινίας.

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις/ εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εμπεριέχονται στην επιστολή των δικηγόρων του ημερομ. **2.11.2017**, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Στα όσα αναφέρει ο δικηγόρος του οργανισμού σχετικά με το ότι την ενθύνη κατάταξης δεν την έχει κανένας άλλος, παρά μόνο οι τηλεοπτικοί σταθμοί και ότι υπάρχει άμεση εναπόθεση ενθύνης και υποχρέωσης στον σταθμό να κρίνει την καταλληλότητα της ταινίας

η οποία θα προβληθεί, η Αρχή επισημαίνει ότι, παρόλο που η Νομοθεσία παραχωρεί αυτή την ευθύνη στον οργανισμό εντούτοις αυτό δεν αναιρεί το γεγονός ότι, τελικός κριτής της ορθότητας της εκάστοτε κατάταξης, βάσει περιεχομένου και γενικότερα της τήρησης της Νομοθεσίας από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, είναι η Αρχή. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η Αρχή, με βάση τις αρμοδιότητες και τις εξουσίες που της παρέχει η Νομοθεσία, θεωρεί ότι οι υπό διερεύνηση σκηνές, οι οποίες προβλήθηκαν εντός οικογενειακής ζώνης και κατά τη διάρκεια σχολικής αργίας, σε καμία περίπτωση ανταποκρίνονται στη σήμανση (**K**) που έφεραν.

Εν πάσῃ περιπτώσει η Αρχή σημειώνει ότι, η – σύμφωνα με τον οργανισμό – «ευθύνη κατάταξης» και «εναπόθεση ευθύνης και υποχρέωσης στο σταθμό να κρίνει την καταλληλότητα» εμπεριέχει παράλληλα και την ευθύνη / υποχρέωση του οργανισμού όπως η κατάταξη / σήμανση / καταλληλότητα ενός προγράμματος ανταποκρίνεται στο περιεχόμενό του. Αξίζει να σημειωθεί ότι για την ίδια τανία, οι σημάνσεις που δόθηκαν από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες είναι κοντά στη σήμανση (**12**): Φινλανδία:11 / Γερμανία:12 / Ιρλανδία:15 / Νορβηγία: 11 / Σουηδία:11 / Ηνωμένο Βασίλειο:12 με εξαίρεση την Ολλανδία που έδωσε σήμανση 6.

(Βλ. http://www.imdb.com/title/tt0109686/parentalguide?ref_=tt_stry_pg)

Στους ισχυρισμούς του δικηγόρου του οργανισμού ότι η σεβαστή Αρχή δεν έχει υπάγει τα γεγονότα τα οποία γεννούν τις κατ' ισχυρισμό παραβάσεις στους αντίστοιχους όρους κατά τρόπο που να καθίσταται ξεκάθαρο στους πελάτες μας τι ακριβώς είναι που αντιμετωπίζουν... η περιγραφή και μόνο των επίδικων σκηνών δεν είναι επαρκής για να θεωρηθεί αιτιολογημένη τυχόν απόφαση της Αρχής και ότι ουδεμία επαρκής αιτιολογία έχει δοθεί αναφορικά με το τι η Αρχή κρίνει ως ακατάλληλο για γενική παρακολούθηση, η Αρχή σημειώνει τα εξής:

Η ερευνώσα λειτουργός προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά της σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος

οργανισμού στις 25.4.2017 μεταξύ των ωρών 16:20-18:20. Το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. 9.5.2017, είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος του οργανισμού. Ακολούθως, η Αρχή με βάση τα ενώπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθησή της.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού Αρ. Φακ. Πρ. 62/2017(2) ημερομ. 9.5.2017, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, η ημερομηνία και η ώρα της παράβασης, η φύση της παράβασης, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με την πιθανή παράβαση. Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή στην υπό εξέταση υπόθεση (όπως πράττει σε όλες τις υποθέσεις), ακολούθησε πιστά τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας και τους κανόνες της δίκαιης δίκης και της φυσικής δικαιοσύνης. Η Αρχή αξιολογώντας όλα τα ενώπιον της στοιχεία – συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εισηγήσεων του οργανισμού για την πιθανή παράβαση που αντιμετωπίζει -, θα κρίνει και θα αποφασίσει ανάλογα για τη στοιχειοθέτησή της ή μη. Επομένως, η Αρχή κρίνει ότι ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία διερεύνησης, όπως αυτή προβλέπεται από τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2016 και τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και η λειτουργός ενήργησε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική νομοθεσία.

Ως εκ τούτου, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι σκηνές που προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης και παρουσιάζουν ξυλοδαρμούς, ξερίζωμα καρδιάς από το στήθος άνδρα, κόψιμο καρωτίδας με λεπίδα κ.α ακόμα και αν αυτές προβάλλονται στο πλαίσιο μιας κωμωδίας, σε καμία περίπτωση δεν θεωρούνται κατάλληλες.

Στο σημείο που ο δικηγόρος του οργανισμού αναφέρει ότι η επίδικη ταινία κατατάσσεται από διεθνείς πλατφόρμες στις λίστες με τις καλύτερες κωμωδίες με τεράστια εισπρακτική επιτυχία ανεξαρτήτως του παράγοντα ηλικία ... ο πρωταγωνιστής είναι πασίγνωστος για τις ερμηνείες του σε κωμωδίες, ενώ του έχει απονεμηθεί βραβείο για ερμηνεία και ότι η επίδικη ταινία πρέπει να κριθεί κατά το στάδιο της διερεύνησης της καταγγελίας, υπό το πρίσμα του ότι πρόκειται αμιγώς για κωμωδία, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι στην παρούσα υπόθεση δεν εξετάζεται κατά πόσο η εν λόγω κινηματογραφική ταινία σημείωσε εισπρακτική επιτυχία, ούτε και αξιολογούνται οι ικανότητες και η αξία του ηθοποιού - πρωταγωνιστή. Επαναλαμβάνεται ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, εξετάζεται η μετάδοση ταινίας, η σήμανση της οποίας δεν ήταν αντίστοιχη του περιεχομένου που προβλήθηκε, με αποτέλεσμα οι τηλεθεατές να μην ενημερωθούν ορθά για το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν. Το γεγονός ότι πρόκειται για κωμωδία και όχι για δραματική ή άλλου είδους ταινία, δεν απαλλάσσει τον οργανισμό από την ευθύνη που φέρει απέναντι στους τηλεθεατές ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που οφείλει με βάση τη νομοθεσία να μεταδίδει, ιδιαίτερα τις ώρες που πιθανόν να παρακολουθούν ανήλικοι.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του δικηγόρου του οργανισμού, ότι αδικαιολόγητος περιορισμός στην προβολή τηλεοπτικών υπηρεσιών θα περιόριζε το δικαίωμα στην ελευθερία του λόγου και έκφρασης και ότι το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης, ως κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα και στην ΕΣΔΑ κατοχυρώνει το δικαίωμα του κοινού να λαμβάνει πληροφόρηση όπως και ψυχαγωγία, η Αρχή σημειώνει ότι επ' ουδενί επιθυμεί να σταθεί τροχοπέδη στην ελευθερία της έκφρασης. Τουναντίον, είναι σθεναρός

υποστηρικτής αυτής, όταν αυτή ασκείται στο πλαίσιο που επιτρέπει η ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και η ώρα μετάδοσης του εκάστοτε προγράμματος.

Το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ' οποιονδήποτε τρόπο έκφρασης, όπως αναφέρει και ο δικηγόρος του οργανισμού, κατοχυρώνεται από το άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας καθώς και από το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Πρόκειται για μια θεμελιώδη ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την εδραίωση της δημοκρατίας.

Συγκεκριμένα το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο άρθρο 19 (1) και (2) προνοεί:

1. *Εκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπον εκφράσεως.*
2. *To δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν της γνώμης, της λήψεως και μεταδόσεως πληροφοριών και ιδεών άνευ επεμβάσεως οιασδήποτε δημοσίας αρχής και ανεξαρτήτως συνόρων.*

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αναγνωρίζει και υπερθεματίζει τη σημασία της ελευθερίας της έκφρασης και του πλουραλισμού σε μία σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία. Παρόλα αυτά υπογραμμίζει και την αρχή σεβασμού του τηλεθεατή και δη του ανήλικου τηλεθεατή, αλλά και της ευθύνης του οργανισμού να διασφαλίζει ότι τα προγράμματά του βρίσκονται στο πλαίσιο που καθορίζεται από τη Νομοθεσία που διέπει τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς.

Εξάλλου, η αρχή της ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης σε καμία περίπτωση δεν είναι απόλυτη. Ένας από τους περιορισμούς που προβλέπει το Σύνταγμα είναι η εξασφάλιση άδειας ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικού και/ή

τηλεοπτικού οργανισμού, η οποία χορηγείται κάτω από νόμιμους όρους και αιρέσεις, εν αντιθέσει με την έκδοση των έντυπων μέσων, όπου δεν προβλέπεται αντίστοιχος περιορισμός.

Συγκεκριμένα οι περιορισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 19 του Συντάγματος αναφέρονται τα ακόλουθα (οι υπογραμμίσεις δικές μας):

3. *H ενάσκησις των δικαιωμάτων, περί ων η πρώτη και δευτέρα παράγραφος του παρόντος άρθρου, δύναται να υποβληθή εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.*
4. *H κατάσχεσις εφημερίδων ή άλλων εντύπων δεν επιτρέπεται άνευ εγγράφου αδείας του γενικού εισαγγελέως της Δημοκρατίας, ήτις δέον να επικυρωθήδι' αποφάσεως αρμοδίου δικαστηρίου εντός εβδομήκοντα δύο ωρών το βραδύτερον, εν περιπτώσει δε μη επικυρώσεως αίρεται η κατάσχεσις.*
5. *Ουδέν εκ των διαλαμβανομένων εις το παρόν άρθρον εμποδίζει την Δημοκρατίαν ν' απαιτή την έκδοσιν αδείας ή λειτουργίας επιχειρήσεων ραδιοφωνικών ή κινηματογραφικών ή τηλεοράσεως.*

Η Αρχή ως Διοικητικό Όργανο ασκεί έλεγχο, έτσι ώστε όλες οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων οι οποίες μεταδίδονται από παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας, να τηρούν τη Ραδιοτηλεοπτική Νομοθεσία.

Η Αρχή επαναλαμβάνει, ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί σε όλων των ειδών τα προγράμματα που μεταδίδονται, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή δημιουργώντας και προβάλλοντας λανθασμένα κοινωνικά πρότυπα. Πολυάριθμες έρευνες καταδεικνύουν το σημαντικό ρόλο που κατέχει η τηλεόραση στη ζωή των παιδιών και την επίδραση που έχει στην κοινωνική τους συμπεριφορά, αφού αποτελεί εργαλείο για ερμηνεία και κατανόηση της κοινωνίας και διαμορφώνει τη συνείδηση και την εμπειρία τους. Η επιρροή που μπορεί να ασκήσει στα παιδιά η τηλεόραση, είναι από τα θέματα που έχουν μελετηθεί περισσότερο στις κοινωνικές επιστήμες. Ορισμένες «δίοδοι» που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή ζωή της τηλεόρασης είναι πιθανό να παρέχουν ένα χρήσιμο μέσο για τη διαμόρφωση των δράσεών τους.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 05:30 το πρωί μέχρι τις 21:00 ή 22:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίδει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στη τήρηση προνοιών της νομοθεσίας.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση του κανονισμού **22(1) (υποστοιχείο 1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δέκα (10) μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΙΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.K

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 57/2017(2)(Ε)

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ
ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑΟΝΕ»**

Ημερομηνία Απόφασης: 7 Φεβρουαρίου, 2018

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Ξενοφώντος Χαραλάμπους,
Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και
Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

Το Μέλος της Αρχής κ. Μαρία Κούσιου, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη Συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 14 Νοεμβρίου 2017, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του Κανονισμού 22(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

22.-(1) «Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής,

είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή ειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(i) (Κ) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·

(ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·

(iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·

(iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·

(v) (Α) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.»

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου του 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσης.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. 29.11.2017 κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσης μέσα σε δέκα (10) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω

προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσης.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του κ.κ Α. & Α.Κ Αιμιλιανίδης, Κ. Κατσαρος & Συνεργάτες ΔΕΠΕ, ημερομ. 8.12.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α') υπέβαλε τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού, όπως καταγράφονται στην ως άνω επιστολή των Δικηγόρων του, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Στα όσα αναφέρει ο δικηγόρος του οργανισμού σχετικά με την αναφορά της Αρχής στις κατατάξεις που δόθηκαν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες σχετικά με την εν λόγω ταινία, η Αρχή επισημαίνει ότι η εν λόγω αναφορά έγινε ενδεικτικά, ούτως ώστε να διαφανεί ότι η πλειοψηφία των άλλων ευρωπαϊκών χωρών κατέταξε τη συγκεκριμένη ταινία στο (12) και όχι στο (K), όπως έπραξε ο οργανισμός. Επιπλέον, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι παρόλο που η άμεση ευθύνη της κατάταξης των ταινιών, με βάση τη Νομοθεσία, βρίσκεται στον οργανισμό, εντούτοις ο τελικός κριτής της ορθότητας της εκάστοτε κατάταξης είναι η ίδια η Αρχή. Η Αρχή εμμένει στην άποψη της ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι υπό διερεύνηση σκηνές, οι οποίες προβλήθηκαν εντός οικογενειακής ζώνης και κατά τη διάρκεια σχολικής αργίας, σε καμία περίπτωση ανταποκρίνονται στη σήμανση (K) που έφεραν.

Στο σημείο που ο δικηγόρος του οργανισμού ορθώς επισημαίνει ότι στις επιστολές της Αρχής ημερ. 12.6.2017 & 29.11.2017 αναφέρεται ότι η επίδικη ταινία προβλήθηκε στις 25.4.2017 αντί 15.4.2017, η Αρχή σημειώνει ότι είναι προφανές και ξεκάθαρο ότι πρόκειται περί τυπογραφικού λάθους, το οποίο ουδόλως επηρεάζει την ουσία της υπόθεσης.

Η παράβαση αφορά σε συγκεκριμένες σκηνές που προβλήθηκαν κατά την προβολή της συγκεκριμένης κινηματογραφικής ταινίας στις 15.4.2017 και οι

οποίες περιγράφονται αναλυτικά στο υποστοιχείο 1. Η ορθή ημερομηνία συνάγεται τόσο από το έντυπο ανάθεσης, το οποίο υπάρχει στον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, γεγονός που θα διαπίστωνε ο οργανισμός εάν ασκούσε το δικαίωμα που του παρέχεται για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, καθώς επίσης και από το αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι το επίδικο επεισόδιο και οι επίδικες σκηνές προβλήθηκαν μόνο στις 15.4.2017.

Δεν χωρεί λοιπόν αμφιβολία ότι η ορθή ημερομηνία είναι η 15.4.2017 (και όχι η 25.4.2017), - ημερομηνία εξάλλου κατά την οποία προβλήθηκε η εν λόγω ταινία - και ότι πρόκειται για εκ παραδρομής λάθος το οποίο, εν πάσῃ περιπτώσει δεν επηρεάζει την ουσία της υπόθεσης και δεν φαινόταν να προβληματίζει και/ή να συγχέει τον οργανισμό, παρά μόνο μετά τη διαπίστωσή του, αφού σε καμία περίπτωση δεν αρνήθηκε την προβολή της εν λόγω ταινίας.

Η Αρχή ως Διοικητικό Όργανο ασκεί έλεγχο, έτσι ώστε όλες οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, οι οποίες μεταδίδονται από παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας, να τηρούν τη Ραδιοτηλεοπτική Νομοθεσία.

Η Αρχή επαναλαμβάνει, ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή δημιουργώντας και προβάλλοντας λανθασμένα κοινωνικά πρότυπα. Είναι πλέον αποδεκτός ο σημαντικός ρόλος που κατέχει η τηλεόραση στη ζωή των παιδιών και η επίδραση που έχει στην κοινωνική τους συμπεριφορά, αφού αποτελεί εργαλείο για ερμηνεία και κατανόηση της κοινωνίας και διαμορφώνει τη συνείδηση και την εμπειρία τους. Ορισμένες «δίοδοι» που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή ζωή της τηλεόρασης είναι πιθανό να παρέχουν ένα χρήσιμο μέσο για τη διαμόρφωση των δράσεών τους.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 05:30 το πρωί μέχρι τις 21:00 ή 22:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίδει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στη τήρηση προνοιών της νομοθεσίας.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κύρωσης, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα της παράβασης, αποφασίζει όπως επιβάλλει στον οργανισμό για την παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** (υποστοιχείο 1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), που έγινε στις **15.4.2017**, το διοικητικό πρόστιμο των **€1.500**.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€1.500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

Μ.Κ.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου